

Ministar energetike i rudarstva mr Admir Šahmanović predvodio je delegaciju Ministarstva energetike i rudarstva u radnoj posjeti institucijama Evropske unije u Briselu, u periodu od 7. do 9. decembra 2025. godine.

Cilj posjete bio je razmatranje obaveza Crne Gore u vezi sa primjenom Mehanizma za prekogranično prilagođavanje ugljenika (CBAM), koji stupa na snagu u punom obimu 1. januara 2026. godine, kao i sagledavanje njegovih efekata na energetske i industrijski sektor.

Sastanci i bilateralni razgovori

Ministar je učestvovao na zajedničkom sastanku sa:

Tomasom Gerasimosom, generalnim direktorom DG TAXUD,

Janom Dušikom, zamjenikom generalnog direktora DG CLIMA.

Cilj sastanka bio je primjena CBAM-a na crnogorski elektroenergetski sistem i ekonomiju; fiskalni i konkurentni efekti CBAM-a na izvoz električne energije; odnos CBAM-a i ETS sistema; potreba za prelaznim periodom i faznim pristupom.

Ministar je detaljno izložio specifičnu poziciju Crne Gore kao tranzitne i snažno integrisane elektroenergetske mreže, naglašavajući da bi trenutni model primjene CBAM-a imao značajno negativan uticaj na nacionalnu elektroenergetsku kompaniju, privatni sektor i ukupni privredni ambijent.

Ukazano je da bi primjena CBAM-a prije implementacije market coupling-a predstavljala ozbiljnu prepreku daljem razvoju obnovljivih izvora energije i destabilizovala elektroenergetski sistem.

Predstavnici EK su informisali da: politička odluka o odlaganju CBAM-a nije izvjesna, se razmatraju tehničke izmjene Uredbe o CBAM-u radi ublažavanja efekata, su već predviđene mjere poput pomjeranja obaveze kupovine sertifikata, preciziranja metodologije obračuna emisija i određenih izuzetaka.

Ministar Šahmanović održao je sastanke sa DG ENEST (Direktorat za proširenje i istočno susjedstvo):

Valentinom Superti, direktoricom za Zapadni Balkan,

Barbarom Jesus Gimeno, šeficom Jedinice za Crnu Goru i Bosnu i Hercegovinu.

Teme razgovora bile su: ukupni napredak Crne Gore u reformama energetskeg sektora; usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU; priprema i finalizacija Nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana (NECP); značaj energetike u kontekstu Poglavlja 15 – Energetika.

Sagovornici iz EK su pozitivno ocijenili ostvareni napredak u kratkom vremenskom periodu, naglasivši potrebu nastavka reformskog zamaha i jačanja administrativnih kapaciteta.

Cilj posjete

Cilj radne posjete ministra energetike i rudarstva Briselu bio je vođenje razgovora sa relevantnim institucijama Evropske komisije radi sagledavanja i ublažavanja posljedica primjene Mehanizma za prekogranično prilagođavanje ugljenika (CBAM) na crnogorski elektroenergetski sistem i ekonomiju, kao i razmatranje dinamike tržišnog povezivanja električne energije Crne Gore sa tržištem Evropske unije, uz predstavljanje ostvarenog napretka u reformama energetskog sektora.

Radna posjeta Briselu u potpunosti je ostvarila svoj cilj, imajući u vidu da su relevantnim institucijama Evropske komisije jasno, argumentovano i na visokom političko-tehničkom nivou predstavljene specifičnosti crnogorskog elektroenergetskog sistema i potencijalni efekti primjene CBAM-a. Ostvaren je visok stepen razumijevanja za iznesene stavove Crne Gore, što stvara osnov za razmatranje prilagođenih rješenja i povoljnijeg tretmana u okviru daljih tehničkih i regulatornih razrada ovog mehanizma.

Tokom razgovora potvrđeno je da je Crna Gora prepoznata kao konstruktivan i kredibilan partner u procesu evropske integracije u oblasti energetike, te da su ključne poruke o potrebi faznog i uravnoteženog pristupa primjeni CBAM-a uspješno prenijete. Pozitivne ocjene reformskog napretka i otvorenost Evropske komisije za nastavak dijaloga predstavljaju značajan institucionalni kapital za dalje zagovaranje rješenja koja će zaštititi stabilnost sistema i konkurentnost crnogorske privrede.

Sastav delegacije iz Ministarstva energetike i rudarstva

Delegaciju Crne Gore je predvodio ministar energetike i rudarstva mr Admir Šahmanović. Ostali članovi delegacije su:

- mr Ivana Smolović, šefica kabineta u Ministarstvu energetike i rudarstva.
- Zvezdan Vujović, v.d. generalnog direktora direktorata za elektroenergetiku u Ministarstvu energetike i rudarstva.

Troškovi delegacije

Troškove puta, smještaja i dnevnica snosi Ministarstvo energetike i rudarstva.

Predlog Zaključka:

Vlada Crne Gore se na sjednici od _____ decembra 2025. godine upoznala sa Predlogom Izvještaja o radnoj posjeti ministra energetike i rudarstva mr Admira Šahmanovića institucijama Evropske unije u Briselu na temu primjene Mehanizma za prekogranično prilagođavanje ugljenika (CBAM) u Briselu, Belgija, koji se održao u periodu od 7.-9. decembra 2025. godine
Osoba za kontakt i broj telefona: Ivana Smolović; 020/482-203